

● 4^ο Κριτήριο Αξιολόγησης

ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Γενικής Παιδείας

Επιμέλεια: Κόλλιας Λάζαρος

A. Πρόταση

Διασκευή αποσπάσματος από ομιλία του Φάνη Μαλκίδη σε εκδήλωση-παρουσίαση βιβλίου για τη μετανάστευση

Η μετανάστευση, αν και αποτέλεσε πολύ παλιό κοινωνικό φαινόμενο, πήρε στον αιώνα που πέρασε ιδιαίτερη και βαρύνουσα σημασία, καθώς αλλοίωσε τις ισορροπίες κυρίως της Ευρώπης, η οποία στηρίχθηκε στο ομοιογενές εθνικό κράτος. Η συνεχής διεθνοποίηση και αλληλεξάρτηση του 20ου αιώνα, η οποία προέκυψε και από την κατάρρευση των καθεστώτων της ανατολικής Ευρώπης και αποκαλείται παγκοσμιοποίηση, έθεσε σε αμφιβολία τις αρχές περί εθνικού κράτους και έδωσε το **έναυσμα** για **χάραξη** πολιτικών για τη μετανάστευση, καθώς τα κύματα ανθρώπων από διάφορες μεριές του πλανήτη διαδέχονταν το ένα το άλλο.

Τα **αίτια** των μεταναστεύσεων είναι οικονομικά (η αναζήτηση εργασίας, η ανεργία, η φτώχεια, η πείνα της Αφρικανικής και Ασιατικής ηπείρου, η κατάρρευση του κράτους στην ανατολική Ευρώπη), πολιτικά (διώξεις από καθεστώτα τα οποία είναι καταπιεστικά), πολιτιστικά (διάδοση της δυτικής εκπαίδευσης και της δυτικής πολιτικής συγκρότησης στο πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης η αλλοίωση των εθνικών και τοπικών ταυτοτήτων, η διαφορά ανάπτυξης ανάμεσα στις Ευρωπαϊκές μητροπόλεις και στις χώρες της «περιφέρειας»). Σαν αποτέλεσμα αυτών των παραγόντων οι πιο ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης, ιδίως αυτές του Βορρά, απέκτησαν μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο μεταναστευτικές μειονότητες, που έφταναν μέχρι και το 10% του εθνικού πληθυσμού, με τη Γερμανία, τη Βρετανία, την Ολλανδία, το Βέλγιο, τη Γαλλία, να αποτελούν τις πρώτες χώρες που μετατράπηκαν σε χώρες υποδοχής. Αυτές οι χώρες παρά τα προβλήματά τους μετά τις καταστροφές που υπέστησαν από τις πολεμικές συρράξεις, κατόρθωσαν να αναπτύξουν μεταναστευτική πολιτική ενσωμάτωσης και αφομοίωσης των μεταναστών. Οι μετανάστες με τη σειρά τους συνέβαλλαν καθοριστικά στην οικονομική **ανάπτυξη**.

Η Ελλάδα, χώρα κατ' εξοχήν αποστολής μεταναστών στο παρελθόν, απέκτησε στη δεκαετία του 1990 ένα σημαντικό αριθμό μεταναστών (νόμιμων και μη) που υπολογί-

ζεται περίπου στο 7% - 10% του πληθυσμού της, αν και ο αριθμός των νομιμοποιημένων μεταναστών δεν ξεπερνά τους 400.000. Το ρεύμα αυτό συνδέεται κυρίως με την πολιτική αλλαγή στην ανατολική Ευρώπη, ενώ υπάρχουν και μεγάλες μεταναστευτικές μειονότητες που προέρχονται από την Αφρική και την Ασία.

Κατ' ουσίαν η Ελλάδα κλήθηκε να **διευθετήσει** και να επιλύσει ένα ζήτημα χωρίς τις απαραίτητες δομές, όταν οι άλλες χώρες της Ευρώπης το αντιμετώπισαν μακροχρόνια, με συνέχεια και συνέπεια. Στην ελληνική περίπτωση αυτό έγινε υπό την πίεση των αναγκών της προσαρμογής στα λεγόμενα κριτήρια της Οικονομικής και Νομισματικής Ενοποίησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αυξανόμενη ανεργία, τις **διαρθρωτικές αλλαγές** στη δομή της οικονομίας, το κύμα των ομογενών από την τ. ΕΣΣΔ και την Αλβανία και τα μεγάλα κυκλώματα εμπορίας ανθρώπων.

Σήμερα και μετά από την εμπειρία της δεκαετίας του 1990, η οποία έδειξε ότι η Ελλάδα κινήθηκε χωρίς σχέδιο για τη μετανάστευση (άγονες προσπάθειες νομιμοποίησης μεταναστών, μικρή συμβολή στη σύλληψη των σύγχρονων δουλεμπόρων, καμία στρατηγική σύνδεσης της μετανάστευσης με τις πραγματικές ανάγκες της Ελλάδας, κ.ά) μία πολιτική για τη μετανάστευση στην Ελλάδα θα πρέπει να κινείται με γνώμονα τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Να δημιουργεί δηλαδή εκείνους τους μηχανισμούς που θα επιτρέπουν τη διοχέτευση της μετανάστευσης όπου υπάρχουν πραγματικές ανάγκες εργατικού δυναμικού που δεν μπορούν να καλυφθούν από τους Έλληνες εργαζόμενους και παράλληλα θα αποθαρρύνουν τη μετανάστευση όταν ο αλλοδαπός δεν έχει προοπτικές εξεύρεσης νόμιμης εργασίας ή η απασχόλησή του θα γίνει σε βάρος της απασχόλησης ενός ημεδαπού και κάποιου νόμιμα διαμένοντος στην Ελλάδα μετανάστη.

Από την άλλη πλευρά, κάθε νομοθετική προσέγγιση της μετανάστευσης θα πρέπει να δημιουργεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τους μετανάστες ούτως ώστε να **υποβοηθηθεί** η **ένταξή** τους στην ελληνική κοινωνία. Η δημιουργία αυτού του πλαισίου θα συμβάλει στην **αποτροπή** ανεπιθύμητων για όλους καταστάσεων ξеноφοβίας και κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και στην αντίληψη ότι υφίσταται κράτος, θεσμοί και διοίκηση, που γνωρίζουν κάθε πτυχή της μετανάστευσης στην Ελλάδα και αποτρέπουν τη **διαίωνιση** της σημερινής ανεξέλεγκτης κατάστασης εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο.

Επεξεργασία κειμένου

1. Να αναπτύξετε σε ένα κείμενο 100-120 λέξεων το περιεχόμενο του παραπάνω αποσπάσματος από την ομιλία του κ. Μαλκίδη. (25 μονάδες)
2. Τι πιστεύετε ότι εννοεί ο ομιλητής με τη φράση «κάθε νομοθετική προσέγγιση της μετανάστευσης θα πρέπει να δημιουργεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τους μετανάστες ούτως ώστε να υποβοηθηθεί η ένταξή τους στην ελληνική κοινωνία». Δικαιολογήστε την απάντησή σας σε μια παράγραφο 80-100 λέξεων. (10 μονάδες)

3. α) Με ποια συλλογιστική πορεία αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος του κειμένου; Δικαιολογήστε την απάντησή σας. (5 μονάδες)
- β) Ποιος τρόπος ανάπτυξης χρησιμοποιείται στην τελευταία παράγραφο του κειμένου; (2 μονάδες)
- γ) Προτείνετε δύο εναλλακτικούς τίτλους για το παραπάνω απόσπασμα. (3 μονάδες)

4. α) Να βρείτε από ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις λαμβάνοντας υπόψη το νόημα των συγκεκριμένων λέξεων στο κείμενο:

Έναυσμα	_____
Χάραξη	_____
Αίτια	_____
Ανάπτυξη	_____
Διευθετήσει	_____
Διαρθρωτικές	_____
Υποβοηθηθεί	_____
Ένταξη	_____
Αποτροπή	_____
Διαιώνισης	_____

(5 μονάδες)

β) *μετατράπηκαν*: Να βρείτε τα συνθετικά μέρη της λέξης και με το β' συνθετικό να σχηματίσετε νέες σύνθετες λέξεις συμπληρώνοντας τα παρακάτω κενά.

- Όταν φεύγουμε για διακοπές συνηθίζουμε να κάνουμε _____ κλήσεων από το σταθερό τηλέφωνο στο κινητό.
 - Το Υπουργείο Προστασίας του πολίτη έλαβε έκτακτα μέτρα για την _____ επεισοδίων στον ποδοσφαιρικό αγώνα.
 - Για την εγγραφή των πρωτοετών φοιτητών απαιτείται πιστοποιητικό υγειονομικής _____.
 - Οι συγκοινωνιολόγοι προτείνουν ότι η εκ _____ κυκλοφορία των αυτοκινήτων στο δακτύλιο της Αθήνας, συμβάλει ουσιαστικά στη μείωση ατμοσφαιρικών ρύπων.
 - Οι καθηγητές αρνήθηκαν να συνοδέψουν στην πενήμερη εκδρομή προκειμένου να αποφύγουν ενδεχόμενη _____ των μαθητών. (5 μονάδες)
- γ) Ποιον τρόπο και ποια μέσα πειθούς χρησιμοποιεί ο ομιλητής στην παράγραφο «Η Ελλάδα ... Αφρική και την Ασία»; (5 μονάδες)

5. Ο Δήμος σας διοργανώνει ημερίδα με θέμα «Παγκοσμιοποίηση και μετανάστες». Ως εκπρόσωπος του σχολείου σας, να διαμορφώσετε μια εισήγηση παρουσιάζοντας τις εμπειρίες σας από την παρουσία μεταναστών στον τόπο σας, αλλά και να προτείνετε μέτρα για την ομαλή ένταξή τους στην κοινωνία (500-600 λέξεις).

(40 μονάδες)